

PRESES APSKATS

Sagatavoja:
Uzziņu un informācijas centrs
Latvijas Nacionālā bibliotēka

10-05-2024

Preses apskatā lasiet: Latvijas Nacionālajā bibliotēkā atklās Rīgas Fotogrāfiju biennāles 2024 izstādi "Radi/rādi citu pasauli! Fotomontāža Latvijas presē starpkaru posmā"; Latvijas Nacionālā bibliotēka izsludinājusi bibliotēku un skolu pieteikšanos lasīšanas veicināšanas programmai "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2024"; Rēzeknes Centrālajā bibliotēkā izstāde "Senākais bibliotēkā" LNB iniciētā pasākuma cikla "Latviešu grāmatai 500" ietvaros; par izstādēm Mazsalacas pilsētas bibliotēkā un Pļaviņu bibliotēkā, kas tapušas sadarbībā ar LNB un LNB Atbalsta biedrību; Siguldas novada bibliotēkas plāno atvērt vasaras āra lasītavas; Smiltenes bibliotēka organizē nodarbību "Mākslīgā intelekta radītie teksti, attēli un video-izklaide, praktiski noderīgi vai krāpniecības risks?" Digitālās nedēļas ietvaros; u.c. Latvijas publisko bibliotēku aktualitātes un jaunumi.

Žurnālā "Liepājas Vēstules" intervija ar Liepājas Centrālās zinātniskās bibliotēkas direktores vietnieci attīstības jautājumos Silvu Vucenu. Žurnāls pieejams LNB Periodikas lasītavā.

Preses apskatā iekļauti raksti no Latvijas centrālajiem un reģionālajiem laikrakstiem.

RADI/RĀDI CITU PASAULI!

◀ **ATTĒLA** vēsturei pievēršas *Rīgas Fotogrāfijas biennāles 2024* izstāde *Radi/rādi citu pasauli!* Fotomontāža Latvijas presē starpkaru posmā Latvijas Nacionālajā bibliotēkā, kur pirmoreiz tiks eksponēti fotogrāfiju paraugi no XX gs. 20.–30. gadu Latvijas preses izdevumiem. Šajā laikā fotogrāfi sāka izmantot fotomontāžas tehniku, kas sniedza gluži citas iespējas radīt priekšstatu par sabiedrības sociālajām un kultūras dzīves norisēm. Fotomontāžas atspoguļoja teju visas dzīves jomas: jaunās valsts ražošanas nozares un attīstību, Ķeguma spēkstacijas celtniecību, aviācijas spēku ikdienu un svētkus, sociālo netaisnību un kapitālistiskās ekonomikas ēnas puses, izcilas personības. Nozīmīgs bija preses fotogrāfu ieguldījums Latvijas valsts tēla veidošanā un Kārļa Ulmaņa personības prezentācijā. Kuratore – Irēna Bužinska. No 11. maija līdz 13. jūlijam.

Avots: Diena

Datums: 07-05-2024

“Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2024”

INESE ELSIŅA

Tuvojoties Latvijas Republikas Neatkarības atjaunošanas svētkiem, kā sabiedrības iesaistes vienu no centrālajiem notikumiem Latvijas Nacionālā bibliotēka izsludinājusi bibliotēku un

skolu pieteikšanos lasīšanas veicināšanas programmai “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2024”.

Elektroniskā reģistrēšanās paredzēta līdz 20. maijam.

Lieli un mazi lasītāji jauno grāmatu kolekciju varēs vērtēt visu gadu un par, viņuprāt, labāko

grāmatu dot savu atsauksmi, lai nākamā gada martā Lielajos lasīšanas svētkos, varētu paziņot balsojuma rezultātus un pievienoties lasītāju kopienai, kura pagājušajā gadā bija izaugusi līdz 30 tūkstošiem. 2024. gada programmas “Bērnu, jauniešu un

vecāku žūrijas” katrā vecumgrupā ir jāvērtē sešas grāmatas, bet Vecāku žūrijas kolekcijā – četras. Kopumā 2024. gada “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas” kolekcijā ir iekļautas 28 grāmatas, 9 no tām oriģinālliteratūras darbi un 19 tulkojumi.

Avots: Stars

Datums: 03-05-2024

Izstāde mazajiem

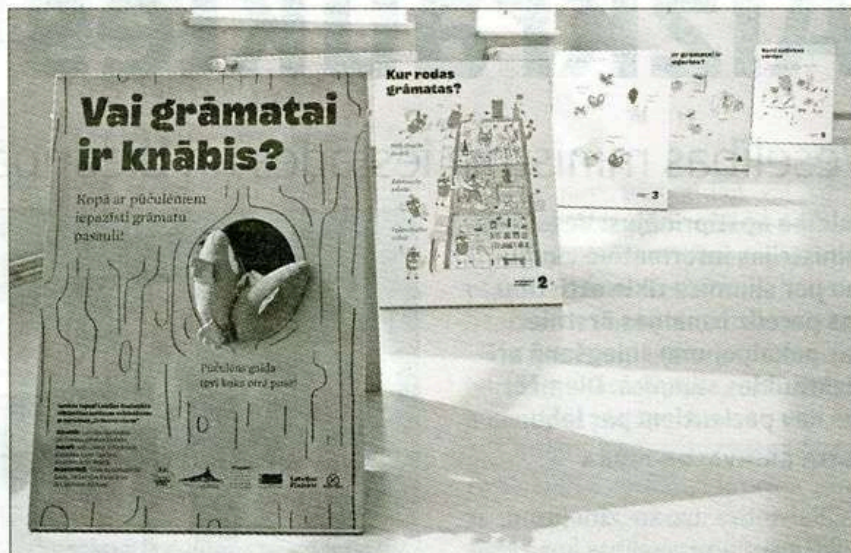
Ja vēl neproti lasīt burtu skudras, nāc uz bibliotēku un sameklē īstās!

Līdz 31. maijam Pļaviņu bibliotēkā apskatāma izstāde bērniem un viņu ģimenēm "Vai grāmatai ir knābis?". Tajā izglītojošos un interaktīvos standos var redzēt visu grāmatas ceļu no rakstnieka radīta stāsta līdz grāmatplauktam.

SANDRAS PUMPURES
TEKSTS UN FOTO

Izstādi rīko Latvijas Nacionālās bibliotēkas Atbalsta biedrība, un tās autori ir māksliniece Rūta Briede, dzejniece Inese Zandere un dizainers Artis Briedis. Izstādē bērni var paši darboties un noskaidrot, kur rodas grāmatas, iemācīties sacerēt stāstus, iejusties mākslinieka lomā, iepazīt burtus un redzēt, kā tie saietiekas vārdos.

Kā atzinusi dzejniece Inese Zandere — izstāde domāta maziņajiem. Piepalīdzot pieaugušajiem, tā pētāma pašu acīm un rociņām, jo grāmata parādīta kā radoša darbība, kurā piedalās rakstnieks, mākslinieks, izdevējs, tipogrāfs, lasītājs, bibliotekārs, kas visi kopā atklāj tās gud-

VAI GRĀMATAI IR KNĀBIS? — noskaidro Pļaviņu bibliotēkā.

rību un skaistumu. Tā ir arī lieta, ko var aptaustīt. Savukārt māksliniece Rūta Briede atgādina: "Mūsu bērnu izdevuma "Vai grāmatai ir knābis?" varonis Elmārs atrod grāmatu pilnu ar burtu skudriņām! Tās, šoreiz īstas, paslēpušās arī izstādes standos un gaida, kad tiks sameklētas. Ja vēl neproti lasīt burtu skudras, nāc uz izstādi un sameklē īstās!"

Izstāde veidota Latvijas Nacionālās bibliotēkas un Atbalsta biedrības

lasīšanas veicināšanas programmā "Grāmatu starts" pēc Ineses Zanderes un Rūtas Briedes bilžu grāmatas "Vai grāmatai ir knābis?" motīviem, ar Valsts Kultūrkapitāla fonda, "Latvijas Finieris" un "Skrīveru saldumi" atbalstu. Doties šajā izzinošajā ceļojumā jau bijis iespējams Latvijas Nacionālajā bibliotēkā un citviet. Arī pēc viesošanās Pļaviņās, izstāde turpinās ceļojumu pa Latvijas bibliotēkām. ♦

Avots: Staburags

Datums: 10-05-2024

Pie Siguldas novada bibliotēkas atvērs āra lasītavu

Pirmdien, 27. maijā, no plkst. 15.30 līdz 17.00 parkā pie Siguldas novada bibliotēkas ar aizrautīgu diskusiju «Iedvesmojies mācīties dabā», kas varētu būt aktuāla ikvienam vecākam un pedagogam, Siguldas novada bibliotēka atklās vasaras āra lasītavu. Turpinot pašvaldības un kopienas mijiedarbošanos ciklā «Kopā radi Siguldas novadam», saruna būs veltīta brīvdabas pedagogijai un praktiskai tās realizācijai audzēkņu, pedagogu un ikvienas ģimenes ikdienā, informēja Siguldas novada pašvaldībā.

Brīvdabas pedagogijas principi kļūst arvien aktuālāki, un jau šobrīd tādus izmanto daļā Siguldas novada izglītības iestāžu. Tādēļ diskusijā kopā ar āra pedagogijas praktiķiem, vecākiem, pedagogiem un citiem interesantiem tiks meklētas atbildes uz dažādiem jautājumiem vai neskaidrībām un pārvarēts nedrošības sliekšnis, lai saskatītu jaunas iespējas, kamēr jaunākie pasākuma dalībnieki būs nodarbināti radošās aktivitātēs. Pasākuma norises vietā būs pieejams arī grāmatu apmaiņas skapis, kurā klātesošie varēs nodot vairs nevajadzīgas grāmatas un vietā paņemt kādu sev interesējošo.

Siguldas novada bibliotēkas āra lasītavas sezonas atklāšanas pasākuma laikā mazākajiem interesantiem būs iespēja baudīt bērnu grāmatu rakstnieces Luīzes Pastores darbu lasījumus autore izpildījumā. Autore kopā ar Siguldas novada bibliotēkas speciālistiem aicinās bērnus piedalīties arī citās aizraujošās nodarbībās – «Aizkrāsotā dzeja», grāmatzīmju izgatavošana un citās. 📖

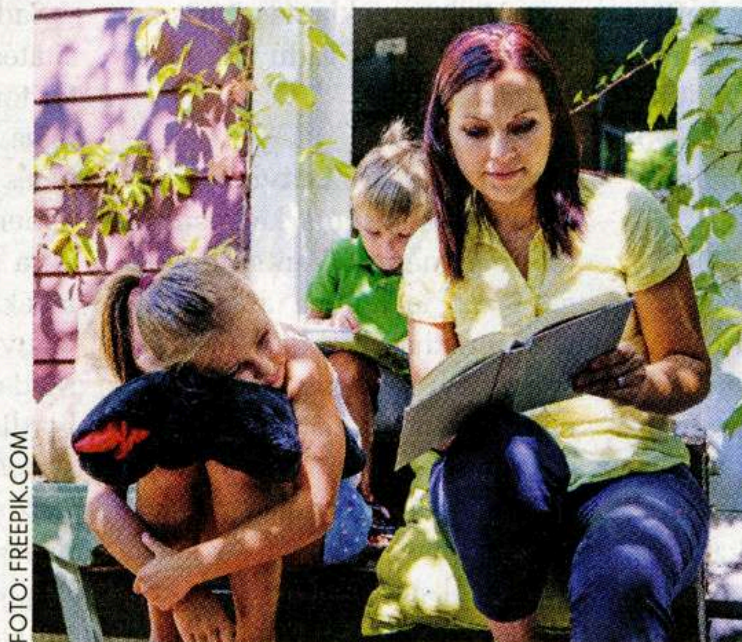

FOTO: FREEPIK.COM

Avots: Rīgas Apmiņķa Avīze

Datums: 10-05-2024

Izglītos par mākslīgā intelekta rīkiem

Smiltenes bibliotēka aicina iedzīvotājus piedalīties Digitālās nedēļas ietvaros organizētajā nodarbībā “Mākslīgā intelekta radīti teksti, attēli un video – izklaide, praktiski noderīgi vai krāpniecības risks?”.

Nodarbība notiks trešdien, 15. maijā, no pulksten 12 līdz 14 Smiltenes bibliotēkas jaunajās telpās Dakteru ielā 27 (vidusskolas dienesta viesnīcas 1. stāvā).

Vietu skaits ir ierobežots, tāpēc interesenti aicināti pieteikties iepriekš, zvanot uz tālruni 26449145.

Lekcijas laikā dalībniekiem būs iespēja stiprināt medijpratību, iepazīstoties ar mākslīgā intelekta rīku darbību un mēģinot izvērtēt sintezēto attēlu, video un audio ierakstu autentiskumu, informē Sandra Marķitāne, Smiltenes novada bibliotēkas informācijas speciāliste.

Nodarbību vadīs Klinta Ločmele, komunikācijas zinātnes doktore un medijpratības eksperte. Viņa brīdina, ka sabiedrība ar mākslīgā intelekta (MI) radītiem attēliem, video un audio skaņām sastopas arvien biežāk.

“Lai gan brīvi pieejamie MI rīki var būt noderīgi ikdienā un sniegt izklaidi, informācijas telpa šobrīd sastopas ar izaicinājumiem, kā atpazīt mākslīgi veidotu saturu un vai to vispār vairs ir iespējams izdarīt. Dažādi MI rīki ar katru gadu kļūst arvien veiksmīgāki realitātes

imitēšanā, tādējādi kļūst grūti noteikt, piemēram, vai telefonzvanā dzirdam reāla tuvinieka balsi, vai tas ir, piemēram, krāpniecības mēģinājums, vai video redzētais politiķis ir tiešām izteicis kādu šokējošu apgalvojumu, vai arī tas ir dziļviltojums sabiedrības dezinformēšanai,” piemērus nosauc Klinta Ločmele.

Šogad Latvijā Digitālā nedēļa notiks jau 15. reizi. Šogad paredzētas šādas tematiskās dienas: 13. maijs – digitālās prasmes un mākslīgais intelekts, 14. maijs – digitālie pakalpojumi un prasmes iedzīvotājiem, 15. maijs – digitālās prasmes un risinājumi uzņēmējiem, 16. maijs – digitālās drošības diena, 17. maijs – digitālās prasmes izglītībā, 18. maijs – digitālā Muzeju diena.

Pasākuma līdzorganizētājs ir “EUROPE DIRECT Vidzeme”. “Europe Direct” ir Eiropas Komisijas informācijas centru tīkls, kas darbojas visās Eiropas Savienības (ES) dalībvalstīs, lai sniegtu bezmaksas informāciju ikvienam iedzīvotājam par ES darbības jomām, kā arī aicinātu ikvienu iesaistīties ES notiekošajos procesos un izmantot iespējas, ko sniedz dalība ES.

“EUROPE DIRECT Vidzeme” darbību finansiāli atbalsta Eiropas Komisija, informē Alda Liuke, Smiltenes novada bibliotēkas vecākā bibliotekāre, ES informācijas punkta (ESIP) koordinatore.

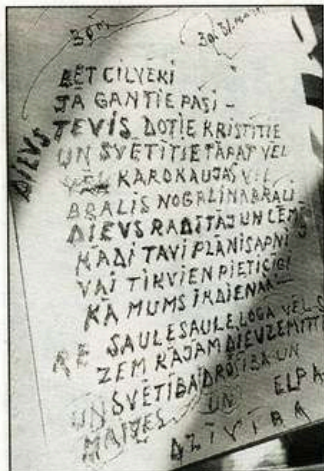
— Sandra Pētersone

Grāmatu svētkos atceras Ilzi Indrāni

INESE ELSIŅA

Mūsu novada Grāmatu svētkos vienojošais elements vairākās norisēs bija vietējo autoru izcelšana.

Madonas novada bibliotēkā Grāmatu svētku atklāšanā kā pārlūgums pār sanākušajiem, dzīvas literatūras cienītājiem izskanēja Ilzes Indrānes vārds. 23. aprīlī atzīmējām rakstnieces 97. dzimšanas dienu, un fragmentus no viņas darbiem šai dienā lasīja bibliotekāres. Kaut pastāv uzskats, ka vislabāk, ja tekstus lasa pats autors, kurš taču vispilnīgāk spēj iznest domas dziļumu (un Ilze Indrāne vienmēr pratusi klausītājus pacelt gabaliņu virs zemes, aizraut savā

Ilzes Indrānes ieraksts dienasgrāmatā. AUTORES foto

emocionālajā domu strāvojumā), no lasītāju puses tas šoreiz bija apzināts akts, un dzirdētais ievada Ilzes Indrānes pārlaicībā, kļuva par veidu, kā atmiņā atsaukt netālu dzīvojošo Skolotāju, Rakstnieci, domu Ideālisti. Lasījums bija papildu pieredze, lai atcerētos brīžus, kā un kad katram ir notikusi sastapšanās ar Autori, kura lasītājus cauri gadiem spējusi stiprināt ar savu poētisko pasaules uztveri, vērtību sardzi, bagāto valodu. Izstāde, veltīta Ilzei Indrānei, joprojām skatāma Madonas novada bibliotēkas konferenču zālē.

— Iespējams, mēs katrs vairāk vai mazāk pazīstam sevi, kaut saskarsmē ar līdzcilvēkiem atgriezenisko saikni, ko gaidījām, nereti

nedabūjam, — sveicot Grāmatu svētkos, aizdomājās pašvaldības pārstāvis Zigfrīds Gora. Runātājs pievērsa uzmanību faktam, ka nereti neprotam pateikt sevi citiem, prāts ir kā aizslēgta kaste, un rezultātā sajūtas un domas paliek apslēptas, pietrūkst vārdu, un citi nespēj klātesošo saprast. Tādos brīžos var palīdzēt grāmatu lasīšana, kas ļauj paskatīties uz pasauli ar iztēli, fantāziju, dod pieredzi, kā izturēties noteiktās situācijās un vairo arī vārdu krājumu.

— Mēs kļūstam bagātāki, citi citam atvērtāki un saprotamāki. Paldies bibliotēkas darbiniecēm, kas ikdienā rūpējas par grāmatām un mums, lasītājiem! — gandarījumu pauda pašvaldības pārstāvis.

Avots: Stars

Datums: 30-04-2024

Lidija Vasaraudze saņēma Daugavpils pašvaldības apbalvojumu «Mūža ieguldījums»

Publicitātes foto

4. aprīlī Latgales Centrālās bibliotēkas filiālē Bērnu bibliotēkā «Zilte» dzejniecei, tulkotājai, skolotājai un sabiedriskajai darbiniecei Lidijai Vasaraudzei pasniegta Daugavpils valstspilsētas pašvaldības apbalvojumu «Mūža ieguldījums», informē Daugavpils valstspilsētas pašvaldības Sabiedrisko attiecību nodaļa.

Lidijas Vasaraudzes vārds daudziem lasītājiem saistīts ar dzeju un literārajām pasakām. Savukārt vairākas daugavpiliešu paaudzes viņu pazīst kā izcilu pedagoģi, pateicoties kuras literārajam talantam, mācību stundas un latviešu valodas apguve vienmēr bijusi interesanta un aizraujoša. Ar rakstīšanu Lidija Vasaraudze mērķtiecīgi sāka nodarboties, kad sāka strādāt par latviešu valodas skolotāju bērnudārzā. Un tieši viņas mazbērni un audzēkņi vienmēr ir pirmie L. Vasaraudzes dzejas krājumu un pasaku vērtētāji.

Lidija Vasaraudze dzimusi 1935. gadā Rēzeknē, 1940. gadā viņas ģimene pārcēlās uz Daugavpili. Savas skolas gaitas viņa sāka Grīvas tautskolā, bet augstāko izglītību ieguva Daugavpils Valsts pedagoģiskajā institūtā. Viņas mūžs cieši saistīts ar pedagoģiju – viņa strādājusi vairākās skolās un pirmsskolas izglītības iestādēs Rīgā un Daugavpilī. 2009. gadā L. Vasaraudze devās pelnītā atpūtā, tomēr aktīvu dalību pilsētas sabiedriskajā dzīvē nepārtrauca.

Novērtējot Lidijas Vasaraudzes veikumu Daugavpils

pilsētas labā, Daugavpils valstspilsētas pašvaldības domes priekšsēdētājs Andrejs Elksniņš 4. aprīlī pasniegta viņai pašvaldības apbalvojumu «Mūža ieguldījums».

Šajā nozīmīgajā brīdī dzejnieci, skolotāju un sabiedrisko darbinieci sveica arī viņas ģimene, draugi, kolēģi, kā arī pašvaldības izglītības un kultūras iestāžu pārstāvji, ar kuriem viņa sadarbojas jau ilgus gadus. Saņemot ziedus un laba vēlējumus, Lidija Vasaraudze atzina: «Cilvēks nepatīk sevi. Cilvēku veido tie cilvēki, kuri ir ap viņu. Es esmu nodzīvojuši diezgan garu mūžu un esmu satikusi dažādus cilvēkus. Pārsvārā tie ir bijuši labi cilvēki, kuri man kaut ko iemācījuši. Par to, kas es esmu šodien, man jāsaņemas paldies ļoti daudziem, īpaši manai ģimenei, kas ir labesības, mīlestības, cieņas un atbalsta avots.»

Jāpiebilst, ka L. Vasaraudze joprojām turpina aktīvu sabiedrisko darbību. Viņa ir Daugavpils radošās inteliģences «DINAART» valdes locekle un Latvijas Autortiesību aizsardzības biedrības biedre. Viņa turpina radīt iedvesmojošu dzeju un gatavojas izdot jaunus grāmatas.

Avots: Vietējā Latgales Avīze

Datums: 12-04-2024

Turpinās digitālo prasmju un iemaņu pilnveides nodarbības

Ar nodarbībām aprīļa sākumā Mālpils bibliotēkā un Sigulda novada bibliotēkā norisinājās digitālo prasmju un iemaņu pilnveides nodarbības mūžizglītības projektā "E-pilsoņi: Digitālo un starppaudžu prasmju pilnveide". Jaunieši un seniori sanāca kopā, lai dalītos zināšanās, sniegtu atbalstu cits citam un radītu patīkamu, pilnvērtīgu starppaudžu dialogu.

Mālpils, Sigulda

Pirmajā nodarbībā notika iepazīšanās, projekta izzināšana un plānošana, dalībnieki guva ieskatu digitālajos pamatos, izzinot digitālās ierīces, darbošanos pie ierīcēm un iespējas, ko sniedz digitālā vide, kā arī izzināja komponentus, kas veido datorus.

Iepazīstoties ar tematu, norisinājās praktiska un individuāla darbošanās, kur jaunieši iejutās mentoru un draugu lomā, palīdzot senioriem praktiski darboties ar datoru un vietārluni. Gan seniori, gan jaunieši ļoti pozitīvi un atsaucīgi novērtē projekta norisi, aktualizējot ne tikai

digitālo prasmju attīstības guvumus, bet arī socializēšanās aspektu, kas ir vēl nozīmīgāks.

Arī turpmāk plānotas citas nodarbības projekta ietvaros:

● "Sociālie tīkli, izklaides un tiešsaistes komunikācija" – 2. maijā Mālpilī plkst. 16.00 un 3. maijā Siguldā plkst. 14.00;

● "Drošība internetā" – 17. maijā gan Mālpilī plkst. 13.00, gan Siguldā plkst. 15.30.

Visas nodarbības notiek bibliotēkās – Mālpils bibliotēkā un Siguldas novada bibliotēkā.

Interesentus aicinām pieteikties, zvanot uz tālruņa numuru 25870601 (nodarbības Mālpilī) vai 25611040 (nodarbības Siguldā).

Avots: Siguldas Novada Ziņas

Datums: 30-04-2024

Rēzeknes Centrālā bibliotēka projektā dod iespēju tikt ar rakstniekiem

Šogad Rēzeknes Centrālā bibliotēka turpina aizsākt tradīciju – iepazīstināt lasītājus ar latviešu autoriem. Valsts kultūrkapitāla fonds 2024. gada pirmajā kultūras projektu konkursā literatūras nozarē atbalstījis Rēzeknes Centrālās bibliotēkas sagatavoto projektu «Vārda mākslinieki tuvplānā» par kopējo summu 2160 eiro.

Projekta mērķis ir popularizēt oriģinālliteratūru, nodrošināt literāro pasākumu pieejamību plašai sabiedrībai Rēzeknes pilsētā un reģionā un veicināt latviešu autoru atpazīstamību. Projektā «Vārda mākslinieki tuvplānā» plānots, ka Rēzeknes Centrālajā bibliotēkā viesosies rakstniece, vairāk nekā 30 grā-

matu autore, filmas «Limuzīns Jāņu nakts krāsā» scenārija autore Māra Svīre. Būs tikšanās ar rakstnieci, romāna «Mātes piens» – viena no visvairāk tulkotajiem mūsdienu romāniem – autori Noru Ikstenu. Dzejas cienītājiem būs iespēja satikt dzejnieku un literatūrzinātnieku Kārli Vērdu. Pieredzē un atziņās par literatūru un tulkojumiem dalīsies rakstniece, tulkotāja un diplomāte Anna Žīgure. Visas tikšanās vadīs kultūras žurnāliste un literatūras eksperte Liega Piešiņa.

18. aprīlī plkst. 14.00 Rēzeknes Centrālajā bibliotēkā būs pirmā tikšanās ar dzejnieku un literatūrzinātnieku Kārli Vērdu. Ieeja pasākumā ir bez maksas, informē RCB direktore Ruta Suseja. ▣

Avots: Vietējā Latgales Avīze

Datums: 05-04-2023

Bibliotēkai 100

LIEZĒRES pagasta bibliotēkai šogad apaļa jubileja, jau 100 gadu. Par godu tai 5. maijā visi tiek gaidīti Liezēres kultūras namā uz svētku koncertu un kopā būšanu.

— Ne vienai vien bibliotēkai šis ir īpašs laiks, jo ar dažādiem starplaikiem tiek svinētas 100 gadu jubilejas. Ap šo laiku pirms gadsimta bibliotēkas bija ļoti uzplaukušas. Ir ļoti maz liecību par to laiku, kad bibliotēka uzsāka savu darbību, un ir ļoti interesanti uzzināt šos vēsturiskos faktus, attīstību. Bibliotēkai ir bijusi ļoti liela nozīme visos laikos un šobrīd, manuprāt, pat vēl svarīgāk, — pastāsta **Dace Madalāne**, Liezēres pagasta bibliotēkas vadītāja. — Par godu šim notikumam organizējam svētkus kultūras namā. Būs izstāde par bibliotēku simts gadu garumā. Par svētku programmu parūpējušies kultūras nama deju kolektīvi, bet koncertu sniegs dziedminiece Vita Krūmiņa. Esmu uzaiicinājusi arī bibliotekāres, kas šos pienākumus veica pirms manis. Esam trīs vien vairs palikušas. Šī ir tā reize, kad tiešām vēlos, lai visi sanākam kopā un nosvinam šos svētkus.

Коллекционер букварей и азбук Юрис Цибульс встретился с читателями библиотеки «Кен-гарагс», прочел лекцию с показом слайдов и выставил там тысячную часть своего богатейшего собрания.

→ Наталья ЛЕБЕДЕВА

«Все коровы разбежались...»

По основной специальности Юрис — преподаватель английского языка и литературы. Но он давно «перерос» свое образование по всем позициям, по языкам тоже.

— Разными языками я интересовался с детства. — поделился он с вашим автором. — Мои родители были простыми колхозниками, и я с малолетства пас коров. А у меня были учебники литовского языка и латыни. И, помню, так зачитался, что всех коров из стада растерял. Жил в одной комнате с дядей, учителем местной школы, который меня научил читать. Когда пошел в школу, уже умел читать — первой книжкой оказался сборник стихотворений в переводе с польского на латышский.

По-латышски мы в нашей местности не говорили — только по-латгальски и по-русски. С нами рядом жили три семьи, где говорили по-латышски — они были родом из Видземе. В свое время получили там землю и перешли в православие.

Латышскому выучился в школе. И пошло-поехало — выучил, кроме английского и французского, немецкий, латынь, бенгальский, шведский и другие языки. Всерьез заинтересовался собирательством букварей и азбук больше 40 лет назад, на втором курсе Латвийского университета. Прочитал в журнале «Звайгзне», что один чудак в Польше собирает буквари. У него не только европейские азбуки в коллекции, но и китайские, и арабские.

Я тут же подумал — хватит мне собирать марки, грампластинки, пустые птичьи гнезда. Я же филолог, буду собирать буквари. Тогда и представить не мог, что у меня соберутся со временем сотни и тысячи букварей. И не только для обучения в детском саду,

СТРАСТИ ПО БУКВАРЯМ

Юрис Цибульс, сотрудники библиотеки и ее директор Инта Межецка (крайняя слева).

школе, для взрослых, но и для слепых, глухих. Вчера насчитал в своей коллекции 11 103 экземпляра. Они представляют 226 стран мира, где народы говорят на 1232 языках. Держу в однокомнатной квартире, все помещается — ведь множество букварей очень тонкие.

Глагол в 12 000 вариантах

— Сначала в Советском Союзе собирал те буквари, которые мог получить и достать. А после составил каталог всех стран от А до последней буквы алфавита. И по каждой стране в моем каталоге значились языки, на которых говорят жители страны. Порой это сотни языков! В США живут индейцы, говорящие на множестве языков. Их осталось очень мало, чаще всего сохранилось немного носителей каждого, это уже экзотика. Но там издают буквари, чтобы сохранить эти исчезающие языки.

К примеру, в языке североамериканских индейцев чиппева 12 000 глагольных форм, в табасаранском языке 48 падежей, в кабардинском местоимение имеет 28 лиц.

Мне предстояло найти людей, которые могли бы обменять буквари из своей коллекции на почтовые марки из моей, на грампластинки. Найти азбуки экзотических языков — вот настоящая страсть!

Букварь любого наро-

да, на мой взгляд, очень интересен. В советское время нам не разрешили писать левой рукой, и, соответственно, не было букварей для левшей. А потом их стали издавать — первыми это сделали эстонцы.

В мире немало коллекционеров, которые ищут единомышленников. К примеру, такие люди из

Сибирские азбуки

— Издаются языки множества народов Сибири, у которых порой остались считанные люди, считающие себя принадлежащими к тому или иному этносу. Долганы, селькупы, тофалары и еще десятки других. А сколько народов, к примеру, живут в Дагестане! И других частях

оверами, работающими в странах Африки и других экзотических местах земного шара.

— Они издают букварь этого народа, а потом переводят Библию на его язык. Большинство букварей из Папуа—Новой Гвинеи добыл только через миссионеров. В этой стране около 800 языков, на каждом острове своя, письменность есть примерно у 300.

В Индии я нашел уличного торговца букварем совершенно экзотического местного языка. А всего там около 600 языков, но не у всех есть письменность.

Первый год — от императора

— Повсюду множество языков и, соответственно, издаются букварей. Но я не смогу вам сказать, сколько из них в какой стране. Тем более на континенте. Если взять, к примеру, один Алжир — там говорят на арабском, французском, берберском и других языках. Все эти азбуки собираю.

Во Франции, к примеру, до сих пор издаются буквари для народов тех стран, где были французские колонии. В Мексике издали 50 букварей для носителей разных языков, живущих там. У меня почти все они есть. А народы севера Европы! Саами, лопари и другие. В Норвегии, Швеции и Финляндии издаются немало букварей этих народов. Как Юрис уживается с

этой своей экзотической страстью?

— Да очень просто — уже привык добывать все это. Тем более до пенсии всю жизнь преподавал языки и работал переводчиком.

Интересуюсь, какой букварь у Юриса старейший. — Это смотря какого народа. У меня есть букварь японского языка «первого года». Это понимается так, что первый год тот, когда первый император Японии вступил на престол.

Самый старый букварь латышского языка — XVII века, у меня есть его ксерокопии и микрофильмы. Оригиналы хранятся в библиотеке университета Тарту, в Германии и Копенгагенской библиотеке. А первый букварь латгальского языка вышел в 1768-м. О развитии этих букварей я написал книгу.

Букварей русского языка у меня великое множество, разных веков. Даже есть факсимильное издание первого печатника Ивана Федорова. Есть у меня оригиналы русского железнодорожного букваря, изданного после революции, есть азбука Льва Толстого. Великий писатель изобрел «звуковой» метод обучения русскому языку. То есть не по названию буквы — к примеру, эс, а по звуку «с». Иначе же не научить читать ребенка! Вот в английском — пишешь букву i, а читаешь «ай». Для обучения английскому применяю глобальный метод. ■

«ОТКРЫТЫЙ МИР»

Коллекция Юриса Цибульса 220 раз выставлялась в музеях, библиотеках и домах культуры Латвии, а также на десятке международных выставок. В 1987-м на ВДНХ удостоена серебряной медали. Букварь латгальского языка, написанный вместе с Лидией Лейкумой, находится в постоянной экспозиции VIP-центра китайского Шеньчжэня.

Монголии и Китая писали на эсперанто. Я этот язык изучил и стал с ними переписываться.

Чтобы изучить китайский язык, я поступил на отделение Института Конфуция в Риге. Но мне нужен был академический язык, а там начинают с азов, учат юных. Так что я нашел себе учителя из тех жителей Поднебесной, которые сейчас работают в Риге.

Недавно у нас вышла азбука ливского языка. Ну кто сегодня говорит на ливском? Или во Франции вышел букварь почти исчезнувшей этнической группы. Я встретился с его составителем.

И все эти буквари у меня за многие годы собрались. Как я их получаю? Это как раз несложно, сохранились старые связи. Много лет знаком с главным редактором петербургского отделения издательства «Просвещение», где выпускаются такие буквари. Каждое издательство оставляет для себя презентационные экземпляры — вот из них мне и выделяют эти книги.

Говорим с Юрисом о том, что и в Африке обитают сотни этнических групп — правда, не у всех есть письменность.

Юрис признался, что для этих целей держит связь с христианскими мисси-

Blontos ir "Pūculēnu skola"

Irina ANTONOVA

Blontu pagasta bibliotēku apciemoja gudrā pūce Zāra, lai šeit atvērtu savu "Pūculēnu skolu". Pūce pārbaudīja mazo blontiešu zināšanas par gājputniem, mācīja viņus atpazīt putnu balsis, savukārt bērnu vecāki lasīja mazas pasaciņas un nostāstus par putniem.

(Turpinājums 3. lpp.)

Blontos ir "Pūculēnu skola"

Blontu bibliotēku apciemoja gudrā pūce Zāra.

(Sākums
1. lpp.)

Viss par putniem

9. aprīlī Blontu pagasta bibliotēkas logos gaismā dega līdz vēlam vakaram – pēc darba dienas šeit ieradās pirmsskolas bērnu vecāki ar saviem mazulītiem.

Divu stundu garumā šeit notika interesants pasākums "Viss par putniem". Tā bija otrā nodarbība ar 3-4 gadīgiem bērniem un viņu vecākiem. Pirmā nodarbība – "Tikšanās ar bibliotēku" notika martā, stāsta bibliotēkas vadītāja Inta Vonoga.

Protams, lai iepazīstinātu pirmsskolas vecuma bērnus ar bibliotēku, varetu vienkārši paaicināt ekskursijā bērnus, kā tas jau bija praktizēts iepriekš. Taču šoreiz mērķis bija, lai bērni pirmo reizi apmeklētu bibliotēku kopā ar vecākiem, jo tad viņiem ir komfortablā atrasties nepazīstamā vietā, – skaidro I. Vonoga. – Cimos bija aicināti arī bērni, kuri neapmeklēja pirmsskolas iestādes.

Motivē vecākus lasīt kopā ar bērniem

"Pūculēnu skola" ir izziņošanas attīstošas nodarbības, lai motivētu vecākus lasīt kopā ar bērniem. Blontu bibliotēkas vadītāja nolema iesaisties lasīšanas veicināšanas programmā 3-4 gadīgiem bērniem un viņu vecākiem "Grāmatu starts", ko atbalsta Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) Bērnu literatūras centrs un Latvijas Nacionālās bibliotēkas Atbalsta biedrība.

Šī lasīšanas veicināšanas programma aicina uz pirmo tikšanos ar bibliotēku, iepazīstina ar grāmatu pasauli un mudina lasīt, turklāt mudina lasīt vecākus kopā ar bērniem. Ja bērns redz mammu vai tēti ar grāmatu rokā, tad arī viņa roka stiepjas pēc grāmatas. Bērniem jau no mazām dienām priekšā lasīšana jāiekļauj ikdienas dienaskārtībā. Ļoti gribas, lai bērni saprastu, ka bibliotēka

Bērni cenšas atminēt putnu balsis.

ir maģiska vieta, kur ir neskaitāmi daudz iespēju radoši izpausties, – stāsta I. Vonoga.

Un šķiet, ka tas izdevās. Pasākuma laikā bērnu sejās bija redzams neapraktāms prieks par kopābūšanu, viņi labprāt piedalījās aktivitātēs – lasīja pasakas, minēja miklas, gāja rotaļās, klausījās dažādu putnu balsis, minēja putnu balsis, klausījās audiopasakas, kopā ar vecākiem piedalījās radošajā darbnīcā, veidojot krāsainus papīra putņus. Paslaik putņi rotā Blontu bibliotēkas lasītavu un rada prieku bibliotēkas apmeklētājiem.

Blontu "pūculēnu" gaida uz nākamo nodarbību

I. Vonoga uzsver, ka šī lasīšanas veicināšanas programma notiek ar LNB Atbalsta biedrības ziedotāju, pašvaldību, Ziedot.lv un LR Kultūras ministrijas atbalstu. Viņa pateicas LNB Atbalsta biedrībai, Ludzas novada pašvaldībai par finansiālu atbalstu, personīgi Blontu PII vadītāji Laumai Caunei par atbalstu un video veidošanu, un it īpaši bērnu vecākiem, kuri neželē savus brīvos vakarus, lai atvestu savas atvasītes uz Blontu bibliotēku. Protams, palīdz desmit maizēm "pūculēniem" – Timuram, Aminai, Derīnai, Mārtiņam, Egītai, Kristai, Raienam, Amandai, Isabellai, Melānijai.

Katrs mazais dalībnieks saņēma "Grāmatu starta" komplektu – krāsainu mugursomu, bilžu grāmatu bērniem, brošūru vecākiem par lasīšanas veicināšanu un mazu mikstu pūcīti.

Pasākuma noslēgumā visi kopīgi dzēra siltu tēju un pārrunāja nākamās nodarbības tēmu. Pūce atļidos uz Blontu bibliotēku 25. aprīlī plkst. 18.00, lai bērniem un vecākiem pasniegtu trešo nodarbību – "Krāsu virpulis".

Ar aktivitātēm Blontu pagasta bibliotēkā var iepazīties Facebook līdētā "Blontu pagasta bibliotēka" kontā, paziņoja Inta Vonoga. □

3-4 gadīgie bērni kopā ar vecākiem piedalījās radošajā darbnīcā, veidojot krāsainus papīra putņus.

Divdesmito reizi atklāj noslēpumus

Valdis NAGLIS

25. aprīli Ludzas novada bibliotēkas lasītavā jau divdesmito reizi norisinājās pasākums "Tikšanās ar noslēpumaino grāmatu".

Izzināt neizzināto, atklāt kaut ko jaunu, sev neraksturīgu, un dalīties jaunās atklāsmēs ar citiem – tāds ir mērķis novada bibliotēkā sanākušajiem literatūras mīļotājiem.

(Turpinājums 7. lpp.)

Divdesmito reizi atklāj noslēpumus

Sanākušie dalās ar izlasīto.

(Sākums 1. lpp.)

Jubilejas reizi iezīmē svētku kūka, kuras svečīšu nopūšanā piedalās visi sapulcējušies. Šī pasākuma organizēšanas ideja pieder bijušajai bibliotēkas direktorei Intai Kušnerei, kuras jau nav starp mums. To viņa atvedusi no Holandes, tā likās interesanta, aizrāva lasītājus un kļuva regulāra Ludzā. Ideja ir ļoti vienkārša: lasītājs saņem aploksnī ar viņam nezināmu grāmatu, kura jāizlasa un jāsanāc kopā, lai stāstītu par to un dalītos emocijās, ko izraisījis šis literārais darbs. Un šodienas sanāksmā ir jau divdesmitā.

Pirmo reizi šī pasākumā piedalās Albīne Hloppīcka, kura dalās savos iespaidos: – Iepriekš biju atnākusi uz "Grāmatu klubīņa" tikšanās, kurā apskatīja amerikāņu literatūras daiļradi. Tā mani vienmēr

Elītai gadījās noskaņņu grāmata.

Žannai priekš, ka grāmatu izlasīja.

Daina jūta līdzī bērnu nama jauniešu problēmām.

ir interesējusi. Bibliotēkā mani pazīst jau kopš bērnības, kad ņēmu 7 – 10 grāmatas lasīšanai līdzī. Pašlaik studēju Rīgas Stradiņa universitātē sociālo zinātņu fakultātē, kur specializācija man ir līgumu slēgšana par medikamentu iegādēm.

Albīnei trāpījusies Zanes Nuts grāmata "Praktiskā kokvilna" ar vieglu sižetu. Tāpēc lasīšana pie sirds nav gājusi. – Grāmata nedaudz neatbilda manam vecumam, jau pusē zināju, ar ko stāsts beigsies, – tā Albīne.

Domas par izlasīto ir visdažādākās. Žanna par savu lasāmvielu stāsta: – Lasot, mainījās domas par grāmatu, jo jādama līdzī. Ir grūti lasāma, un visu laiku jādama līdzī. Tomēr prieks, ka izlasīju. Gribētos vēlreiz pārskīrstīt, jo sastapos ar interesantām frāzēm un izteikumiem.

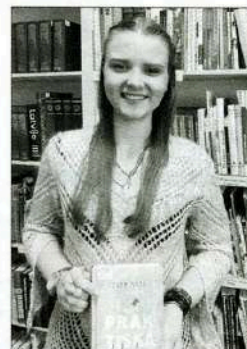
Divām pasākuma dalībniecēm aploksnē tikušas stāstu grāma-

Evita iesaka izlasīt arī pārējiem.

Iveta stāsta par savu grāmatu.

Pirmo reizi pasākumā piedalās Albīne, viņu bibliotēkā pazīst jau kopš bērnības.

tas par sarežģītām dzīves situācijām un mentālām ģimenes problēmām. Atšķirība no romāniem ir tāda, ka, ātri lasot, mazāk var iedziļināties katrā stāstā. Tomēr tajos ir ļoti saistoši sadzīviski notikumi un pārdzīvojumi, kurus lasītājs izjūt un dzīvo līdzī.

Elītu uzrunāja Lornas Bēnes "Enģeļi manos matos" ar mistiskas elementiem, kuri iedvesmo ikvienu ieaicināt sargeņģeļi arī savā dzīvē. Grāmatas moto ir "Enģeļi ir brīnšķīgi skolotāji. Mums tikai jālūdz viņiem palīdzība".

Pasākuma mērķis ir panāks – visi dalībnieki ir tikuši galā ar savu lasāmvielu, un jāķeras pie balvām. Izlozē piedalās grāmatzīmes, un rezultātā pie veikala grāmatnīcas dāvanu kartēm tiek Ilga, Vanda un Žanna. Pārējiem – saldī mierinājuma pārsteigumi. □

Bibliotēka senioriem

Publicitātes foto

Preiļu Galvenajā bibliotēkā turpinās projekts «Bibliotēka senioriem», un šoreiz Pieaugušo literatūras nodaļas vadītāja Ilga Lozda kopā ar kolēģēm sagatavoja daudzas spēles.

Lielformāta digitālajā spēlē «Preiļi» tika griezts laimes rats. Klātesošie seniori gan iedziļinājās bibliotēkas vēsturē, gan uzzināja par ievērojamiem novadniekiem un pasākumiem, kas notiek tieši bibliotēkā, gan par mūsdienu aktualitātēm, atbildot uz daudzajiem jautājumiem.

Spēlē «Tornis» bija jāsaliek klucīši tā, lai, ceļot torni, tas nesabruktu. Iesaistoties spēlē «Kam pieder cepure?», pasaku literārajiem tēliem bija jāatrod piemērota galvassega.

Spēlē «Pasakas par ziediem» atcerējāmies Annas Sakses literārās pasakas un atradām skaisto ziedu attēlus. Bija arī izkustēšanās spēle, kas izveidota pēc cirka spēles principiem. Metot kauliņu ar cipariem, nonācām pie kāda no nozīmīgiem Preiļu pilsētas objektiem, bija jāraksturo tas, jāpastāsta, ko par to zinām. Spēlē «Gostūs pi Boņuka» atšķetinājām zīmējumu latgaliskos nosaukumus, uzrakstījām tos latviešu literārajā valodā.

Jautrību izraisīja muzikālā spēle «Burvju spieķis». Izrādās, arī šajā vecumā varam būt teatrāli. Noslēgumā tika izspēlēta spēle «Kā rodas baumas?». Vai rūpīgi uzklausītu informāciju mēs varam tikpat rūpīgi nodot citiem? Nekā nebija! Šo to pieliekam savu klāt, šo to jau turpat aizmirstam... Lūk, kā rodas baumas! No mums pašiem.

Pasniedzot pavasara ziedus, Preiļu novada Pensionāru biedrības valdes priekšsēdētāja Marija Briška, paužot klātesošo viedokli, izteica gandarījumu par lielisko komandas darbu, senioriem veltītu uzmanību, par vientulības kļiedēšanu un iesaisti savos pasākumos. ▣

Preiļu novada Pensionāru biedrības valde

Bibliotēka, kurā arī vingro

● AGRITA MANIŅA

Dienviņkurzemes novada bibliotēku apmeklētāji ne tikai bērni, kuri lasa, bet arī tādī, kuri vēl nepazīst ne burtu. Viņi nāk līdzī vecākiem brāļiem un māsām uz bērnu rītiem. Pateicoties šiem ģimeņu pasākumiem, ģipari satiekas ar grāmatām un iepazīst bibliotēku. Ļoti iespējams, ka vēlāk kļūs par tās lietotājiem.

Nozīmīga pieaugušajiem un bērniem

Bērnu rītā, kas bija nosaukts par "Lieldienu jampadraci", iepazīstināties ar Ināru Kigitoviču. Mamma uz pasākumu atveda septiņus gadus veco dēlu Valteru, un līdzī bija arī mazā māsiņa Viktorija. Viņa vēl ucināma klēpī, bet vēroja, kā bērni pilda uzdevumus, spēlēja spēles un izgatavoja olu turētājus. Palaikam pastaigājās.

"Esmu sajūsmā, ka bibliotēkārē rīko tik izglītojošus pasākumus! Tie ir tematiski, nevī vienkārtā laika pavadīšana," Ināra dalījās iespaidos.

Bērnu rīti ir domāti pirmsskolas vecuma bērniem un sākumskolēniem. Tos rīko reizi mēnesī sestdienā, kad vecākiem nav jāiet uz darbu un viņi var atvases atvest. Paši aicināti uzskatīties turpat. Var arī iesaistīties un, piemēram, spēles spēlēt kopā ar bērniem.

"Mēs akcentējam, ka šie ir ģimenes pasākumi. Lai nāk mamas, tēti, lielie brāļi, māsas, krustmātes," bērnu rītu organizētājas, bibliotēkārē Daiga Ķude un Kristīne Martinsone stāstīja, ka izveidojies regulāro apmeklētāju pulciņš, kas tematiskos pasākumus gaida ar nepacietību. "Ska-

Bibliotēkārē Daiga Ķude stāstīja par Lieldienu un arī deva bērniem lasīt īsus tekstus. AGRITAS MANIŅAS FOTO

tāmies, kas konkrētā mēnesī aktuāls, kādi svētki gaidāmi, un atbilstoši tiem izvēlamies tēmu, taču pamatā tomēr liekam grāmatu. Februārī rīkojām sirsniņsvētkus. Tajos ar bērniem runājām par draudzību un emocijām, demonstrējām filmiņu par šo tēmu."

"Visu cieņu bibliotēkārēm par šiem bērnu rītiem! Tie ir pārdomāti, bērni izkustas, un viņiem raisa interesi par grāmatām, jo vienmēr kādu apskata, pārrunā. Šie tādi lasīšanas veicināšanas pasākumi. Ir bijis arī sportisks rīts, kad vingrojām," atcerējās trīs bērnu mamma Agnese Lejniece. Viņa uz bibliotēku atveda sešgadnieces dvīnītes un desmitgadnieku dēlu, bet pati aizsteidza savās darīšanās. Stunda, kamēr noritēja pasākums, bija tikai viņai. Reizēm mammām nepieciešams brīdis bez bērniem. Bibliotēkārē nenoliedz, ka bērnu rītus organizē

ar gudru ziņu – piesaistīt lasītājus. Viņas redz, ka bērni, kas nāca pirmsskolas vecumā, grib piedalīties arī, kad kļūst par skolēniem. Tāpēc mērķauditorijas vecumam tik liela amplitūda – no 3 līdz 11 gadiem. Grobiņā brīvdienās neesot daudz iespēju, kur bērniem aiziet. "Bērnu un jaunatnes centra nav, tāpēc mēģinām vismaz bibliotēkā attīstīt ko tādu, ar ko var bērnu aizraut," teica Kristīne Martinsone.

Bibliotēkā rīko arī pasākumus pieaugušajiem – grāmatu atvēršanas svētkus, izstāžu atklāšanu, radošās darbnīcas. Tikko viesojās rakstniece Zane Nuts, kas iepazīstināja ar savu jaunāko grāmatu "Džekpots". Izstādes nomaina cita citu. Šobrīd apmeklētājus priecē grobiņnieku Initas un Viļņa Beihmaņu gleznas. Kad "Krāsainās šjakatas" atklāja, mākslinieki stāstīja, kā

gleznas tapušas, kā arī par sevi.

Dažkārt izstāda darbus, kuru autori nav profesionāli mākslinieki, bet viņiem kāds mākslas veids ir hobijs. "Ceļam gaismā vietējos talantīgos cilvēkus," uzsvēra bibliotēkārē Daiga.

Bijušas arī nodarības par nopietnām un aktuālām tēmām. Piemēram, Agnese Lejniece, kas uz bibliotēku ved savus bērnus, stāstīja par labbūtību, nepieciešamību radīt līdzsvaru starp darbu un privāto dzīvi. Lektore ir neformālās izglītības mācību vadītāja, karjeras konsultante.

Radošās pēcpusdienas bijušas par dažādām tēmām. Piemēram, februārī mācīja izgatavot sapņu ķērājus, bet aprīlī bibliotēkārē plāno, ka ierādīs dekupāžu.

Būs pārmaiņas

"Mēs strādājam ar prieku, jo darbs patīk un cilvēki atsaucīgi,

tikai ir liels "bet". Mums šīs telpas būs jāatdod skolai, jo tai pietrūkst klašu telpu," Daiga Ķude teica, ka tas šobrīd jau skaidri zināms, no vada bibliotēku pārcels uz citām telpām. Taču tuvāko mēnešu darba plānu paredzamās izmaiņas neietekmēs, bērniem sestdienas nodarības būs gan aprīlī, gan maijā, sola bibliotēkārē.

Zentas Mauriņas Grobiņas vidusskola atrodas blakus ēkā. "Mēs esam nozīmīgi gan pieaugušajiem, gan skolēniem. Bērni ne tikai nāk pie mums pēc grāmatām, bet arī uzturas te pēc stundām, gaidot autobusu. Trīs stundas, no pulksten vieni līdz četriem, viņiem nav, kur pavadīt, un nāk pie mums," Kristīne teica, ka skolēni atskrien arī starpbrīžos.

Gan bērndarznīkiem, gan skolēniem bibliotēkā notiek bibliotēkārē nodarības. Nesen 2. klašu bērniem stāstīja par drošību internetā, demonstrēja filmiņas, ko piedāvā "drošinterneti.lv".

Bibliotēkārē saka: labprāt darbu attīstītu, jo mūsdienīgas bibliotēkas arvien vairāk kļūst par maziem kultūras centriem. Varētu, piemēram, rīkot nelielus koncertus, bet tagadējās telpas tiem nav piemērotas. Zālītes bibliotēkā nav, bērnu rītos pulcējas foajē. No otras puses, bibliotēkas šīgada budžets esot tāds, ka nekādas jaunievedumus nevar planot.

"Ļoti ceram, ka pāriesim uz plašākām, gaišākām telpām, kas būs piemērotas Dienviņkurzemes galvenajai bibliotēkai. Gribam turpināt rīkot pasākumus, jo tos cilvēki gaida," Daiga atklāja, ka bērnu rītu apmeklētāju vecāki bija sašutuši, uzzinot par izmaiņām bibliotēkā. Arī viņi nav leģionāri, ka to pārceltu uz mazākām telpām. ■

Avots: Kurzemes Vārds

Datums: 28-03-2024

Novada bibliotēkas kļūst pieejamākas

Lai novada filiālbibliotēkas un to piedāvātie pakalpojumi kļūtu iedzīvotājiem pieejamāki, Lieģu un Kalētu filiālbibliotēkas mainījušas atrašanās vietu – no 2. stāva pārcēlušās uz jaunām telpām ēkas 1. stāvā.

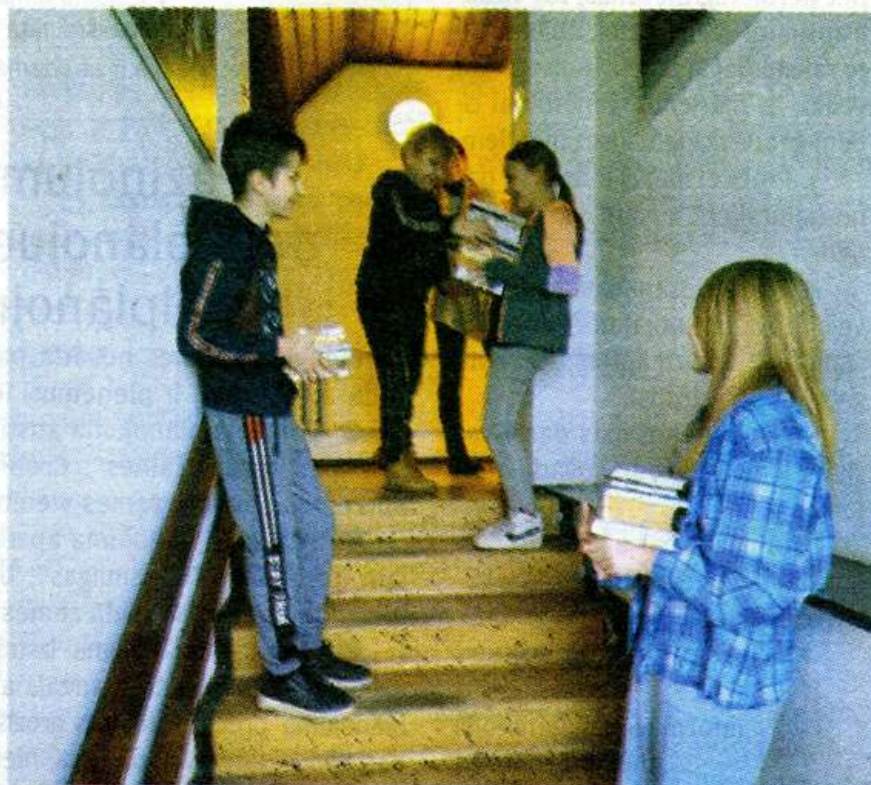
“Šādas izmaiņas veiktas, lai radītu iespēju apmeklēt bibliotēkas arī cilvēkiem, kuriem nokļūšana bibliotēkas telpās iepriekš bija apgrūtināta. Noteikti vērtēsim arī citu pagastu filiālbibliotēku iespējas mainīt telpas uz daudz pieejamākām, ja būs šāda nepieciešamība,” skaidro Dienvidkurzemes novada bibliotēkas vadītāja Irina Ernstsone.

Arī jaunajās telpās aicinām filiālbibliotēkas apmeklēt ierastajā darbalaikā.

Atgādinām, ka Aizputes pilsētas un Aizputes pagasta filiālbibliotēkas mainījušas darbalaiku:

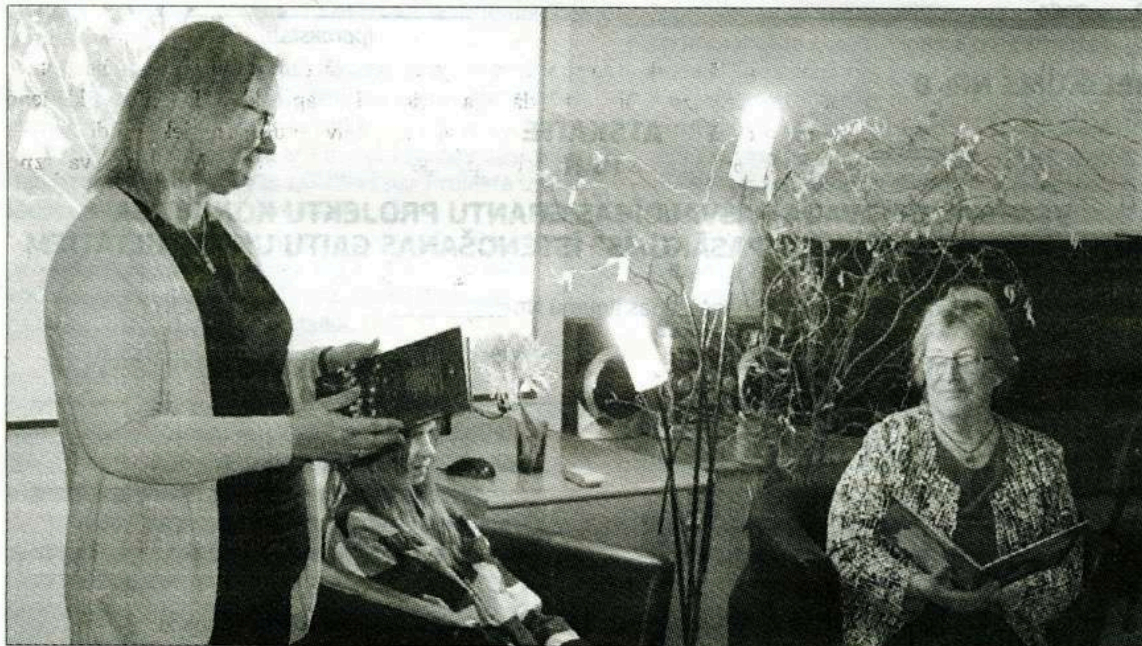
- Aizputē – pirmdienās, trešdienās, ceturtdienās plkst. 9.00–17.00, otrdienās plkst. 9.00–19.00, piektdienās plkst. 9.00–15.00.
- Aizputes pagastā – otrdienās plkst. 12.00–18.30, trešdienās plkst. 9.00–15.30, ceturtdienās plkst. 9.00–14.30.

Gaidīsim visus lasītgribētājus!

Pārceļšanās procesā palīgu netrūka – Kalētu filiālbibliotēkai grāmatas palīdzēja pārnest gan lieli, gan mazi.

“Ome lasa visforšāk” – pasākums Ugāles bērnu bibliotēkā

Veriņa lasīja pasaku “Zelta zoss”. DACES KRŪZES ARHĪVA FOTO

Lai ieskandinātu Starptautiskās sievietes dienas tuvošanos, tika organizēts jau otrais pasaku kopā lasīšanas pasākums un kā pasaku lasītājas tika uzaicinātas četras stiprās sievietes – ugālnieces.

Ugāles bibliotēkā 6. marta vakarā ugālnieki pulcējās, lai piedalītos pasaku lasīšanas pasākumā “Ome lasa visforšāk”. Vokālais ansamblis “Uggula” atklāja šo pasākumu ar nelielu uzstāšanos, ieskandinot pavasara tuvošanos.

Pirmā pasaku lasīja mūsu ilggadējā kultūras darbiniece Veriņa jeb Vera Berga. Viņa bija izvēlējusies lasīt pasaku “Zelta zoss”. Savukārt Ugāles vidussko-

las skolotāja Zenta Ņezare visiem priekšā lasīja “Zvēri un abru taisītājs”, iesaistot lasījumā arī klātesošos bērnus. Ances un Auces ome Lāsma Millere izvēlējās lasīt priekšā pasaku par Pelnrušķīti, pēcāk šo grāmatu uzdāvinot Ugāles bibliotēkai. Tāpat grāmata “Kaķīša dzirnavas” kļuva par dāvinājumu no Lāsmas. Kā pēdējā pasaka izskanēja pasaka par trīs siventīņiem, ko mums nolasīja Ugāles pirmsskolas izglītības iestādes skolotāja un amatierteātra “Ugāles drāma” dalībniece Guna Ūrmāne.

Pasākums izvērtās ļoti sirsnīgs un iepazīstināja bērnus ar dažādu pasaku lasījumiem.

Paldies Agnesei Skudrai – at-

saucoties Ugāles bibliotēkas aicinājumam pārskatīt savus grāmatu plauktus, vai tajos nav senie izdevumi ar Ugāles Izglītības biedrības zīmogiem, viņa mums atnesa piecas senās grāmatas. Nu Ugāles Izglītības biedrības plaukts tiks papildināts ar diviem izdevumiem. Arī Puzes bibliotēkai būs divas senās grāmatas ar Puzes pamatskolas bibliotēkas zīmogiem. Piltenes bibliotēka savu Izglītības biedrības “Ausma” plauktu varēs papildināt ar vienu vērtīgu grāmatu.

Aprīlī norisināsies Bibliotēku nedēļa, kuras laikā atzīmēsīm Herberta Dorbes 130. dzimšanas dienu.

Dace Krūze

Marts lika sarosīties visiem usmeniekiem dažādās paaudzēs

Usmas bibliotēka ciešā sadarbībā ar Usmas tautas namu skolēnu brīvlaikā organizēja palaidnīgo pasaku pēcpusdienu. Bērniem tika dota iespēja paklausīties usmenieku lasījumā.

Kopā lasījām un klausījāmies P. Vaita grāmatas "Toto un viņa draugu piedzīvojums" fragmentus. Lai pasaku lasīšana būtu pietiekami atraktīva, pasākuma laikā ik pa brīdim vingrojām un pārrunājām dzirdēto. Radošās nodarbēs gatavojām Lieldienu dekorus Usmas bibliotēkas logiem. Visi pasākuma dalībnieki cienājās ar Lilitas Visockas saceptajām pankūkām un usmenieku gatavotiem ievēriņiem.

Dažas nedēļas vēlāk 22. martā Usmas tautas namu piepildīja

azartiski vārdu minētāji. Pasaulē plašu popularitāti ir ieguvusi vārdu minēšanas spēle "Scrabble", ko iecienījuši arī usmenieki. Tā radās ideja nedaudz paplašināt spēlētāju loku un rīkot "Scrabble" turnīru. Uzaicinājām ciemos uz Usmas tautas namu Ugāles senioru klubīņa "Bārbele" dalībniekus, kas arī ir aizrautīgi vārdu minētāji. Kopā 17 aktīvi "Scrabble" spēlētāji un viņu atbalstītāji gandrīz četras stundas minēja vārdus, skaitīja punktus un skaidroja noteikumus. Kā uzvarētāja ar trofeju rokās no Usmas tautas nama izgāja pilteniece Mudīte Čaupala, kura par vienu punktu uzvarēja usmenieci Anitu Auziņu. Spēles azarts bija liels, un jau tika runāts par nākamo spēļu organizēšanu.

Dace Krūze

Usmā satikās vārdu minēšanas spēles "Scrabble" entuziasti. DACES KRŪZES ARHĪVA FOTO

Veiksmīgi īstenots projekts “Izstaigā Usmas vēsturi”

Elana stāsta par informatīvajām plāksnēm, kas tapa, pateicoties projektam “Izstaigā Usmas vēsturi”. ELANAS JURGENAS ARHĪVA FOTO

19. martā Usmas bibliotēkā prezentēja biedrības “Usmas raksti” veiksmīgi īstenoto projektu “Izstaigā Usmas vēsturi”, kura laikā tapušas sešas informatīvās plāksnes ar Usmas vēsturi latviešu un angļu valodā. Paгаaldām plāksnes vēl atrodas bibliotēkā, bet jau pavisam drīz tās nonāks savā pastāvīgajā atrašanās vietā – pie tautas nama.

Projekta ideja radusies pandēmijas laikā, kad aizvien vairāk cilvēku apmeklēja Usmas pludmali, pastaigu taku un baznīcu. Nereti cilvēki apjautājās par tuvumā esošajiem apskates objektiem un to vēsturi. Tā arī radās ideja, ka jāveido informatīvie stendi, kurus apskatot varētu jebkurā laikā uzzināt vairāk par apkārt esošo.

Pateicoties biedrības “Usmas raksti” valdes locekles, Usmas deju kolektīva vadītājas Agneses Sarmas uzstājībai un neatlaidībai, projekts tika iesniegts un apstiprināts Ventspils novada pašvaldības projektu konkursā “Mēs savā novadā 2023”.

Jāsaka, ka projekta īstenošana bija īsts izaicinājums. Pateicoties laipnajam Usmas bibliotēkas un bibliotekāres Ilzes Sprinķes atbalstam, tika iegūti visi pieejamie novadpētniecības materiāli par Usmu. Visvairāk laika un spēka aizņēma tieši informācijas apkopošana un izvērtēšana, jo vieta uz plāksnēm ir ļoti ierobežota. Tomēr prieks, ka pēc rūpīga darba un izvērtēšanas izdevies apkopot pašu būtiskāko par Usmas vēsturisko centru. Izstaigājot taciņu ap tautas namu, ikvienam būs radies priekšstats par to, cik bagāta un interesanta ir Usmas vēsture. Tomēr, manuprāt, šis ir tikai sākums. Jo tik

daudz informācijas joprojām būtu ko apkopot, tulkot un publicēt visiem lasāmā un pieejamā veidā.

Paldies par darbu pie informācijas tulkošanas Elizai Cimdiņai. Teksta tulkošana un rediģēšana, īpaši jau par Moricsalas dabas rezervāta bagātībām, tiešām nebija no vieglākajām. Paldies par informatīvo plāksņu vizuālo noformējumu un bezgalīgo pacietību darbā ar mums Jānim Pētersonam no SIA “Moon AD”. Tomēr vislielākais paldies Agnesei par neatlaidību un uzstājību projekta īstenošanā.

Manuprāt, šis projekta gaitā izveidotās plāksnes ir jauns kultūrtūrisma objekts Usmas pagastā. Plāksnes jau pavisam drīz veiksmīgi papildinās esošo Usmas tautas nama dārza teritoriju, sniedzot vēl vienu iemeslu apmeklēt un iepazīt Usmu. Uz tikšanos Usmā!

Elana Jurgena

Avots: Ventspils Novadnieks

Datums: 09-04-2024

Nirza pasākumos un laikos

Irina ANTONOVA

Nirzas pagasta bibliotēkā pašlaik var apskatīt fotoizstādi "Nirza pasākumos un laikos", tās autors – fotogrāfs Anatolijs Stjade, kurš ir no Nirzas puses. Pasākuma gaitā apmeklētāji dalās domās par kultūras dzīvi pagastā, tā pagātņi un nākotni. Fotoizstādi var apskatīt mēneša laikā, turklāt katrs, kurš ieraudzīs sevi vai savu radnieku kādā no bildēm, var saņemt to digitālā veidā.

(Turpinājums 8. lpp.)

Nirza pasākumos un laikos

Pasākuma dalībnieki Nirzas pagasta bibliotēkā.

(Sākums 1. lpp.)

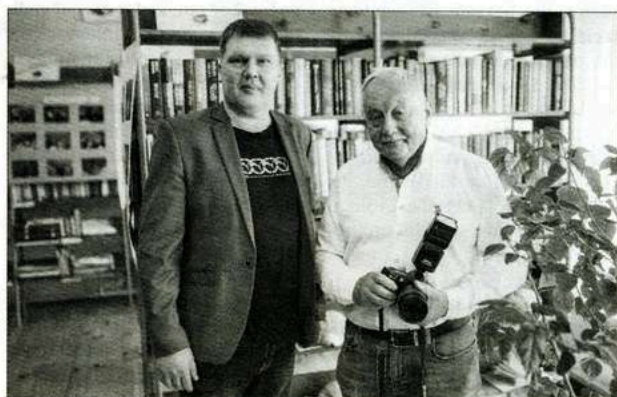
Trešā fotoizstāde

13. aprīlī Nirzas pagasta bibliotēkā notika fotoizstādes "Nirza pasākumos un laikos" atklāšana. Tā ir jau trešā fotoizstāde pēdējā gada laikā, rikota sadarbībā ar A. Stjadi, stāsta Nirzas pagasta bibliotēkas vadītāja Inese Ali: – Mēs kopā domājam un vienojamies, ko var piedāvāt lasītājiem, kas var viņus ieinteresēt. Pirmā izstāde tika veltīta slēgtajai Nirzas pamatskolai, otrā – etnogrāfiskajam ansamblim "Raipole".

Nirza ir Anatolija Stjades dzimtā puse, viņš savulaik daudz fotografējis, un kaut gan pašlaik nedzīvo šeit pastāvīgi, tomēr viņam ir daudz fotogrāfiju, ar kurām vēlas padalīties.

Šoreiz izstādi nosauca "Nirza pasākumos un laikos", jo fotogrāfijās tiek aplūkoti Nirzas kultūras dzīve. Bildēs var redzēt, kā nierzānieši agrāk svinēja dažādus svētkus, kā apmeklēja pasākumus, cik daudz cilvēku bija. Mērķis ir atcerēties tos laikus, kad nierzānieši bija daudz, kad tie aktīvi un ražīgi darbojās.

Izstādē var redzēt pēdējo 20 gadu laika pasākumus – kā vietējie svinēja Līgo svētkus, ir arī "Cepuru balles", "Kolhoznieku balles", maskošana Meteņos. Izstādes atklāšanā piedalās pāris desmiti cilvēku, kuri dalās ar atmiņām par ciemata kultūras dzīvi.

Izstādes autors – fotogrāfs Anatolijs Stjade (pa labi) ar Briģu, Nirzas un Lauderu pagastu apvienības vadītāju Andri Valeini.

Atjaunos etnogrāfisko ansambli

Atzīstot savu pasivitāti, nierzānieši šajā pasākumā izteica vēlmi aktivizēt kultūras dzīvi, apņemties ne tikai skatīties no malas, bet arī darīt lietas labā. Nirzā tagad ir pārāk klusi, kaut gan tas ir saprotams, jo cilvēku paliek mazāk. Piemēram, ir ideja atjaunot etnogrāfiskā ansambļa darbību.

A. Stjade arī piedāvā izstādes apmeklētājiem savas bildes digitālā veidā. Katrs, kurš fotogrāfijās pazīst sevi vai savu vecmammu, bērnu, mazbērnu, var saņemt tās bibliotēkas datorā.

Bibliotēkas vadītāja apgalvo, ka fotogrāfiju izstādēm noteikti

sekos turpinājums, jo tā ir mūsu kopīgā vēsture.

Briģu, Nirzas un Lauderu pagastu apvienības pārvaldes vadītājs Andri Valeinis ir gandarīts par Anatolija bildēm, jo mūsdienās īstu fotogrāfijas meistarū paliek aizvien mazāk un mazāk.

– Jaunās tehnoloģijas ļauj mazāk domāt par to, ko fotografē, par apkārtni, fonu un niansēm. Īsts fotogrāfs ir talants, ko dzīves laikā izkopj, – uzskata A. Valeinis. – Turklāt Anatolijs fotografē pagasta dzīvi, pasākumus. Patikami skatīties bildēs no pagātnes pasākumiem un pakavēties atmiņās: «kad mēs bijām jauni un skaisti, tagad tikai skaisti...». □

Padarīti patīkami darbi

PAR VISIEM IZSTĀDĒ REDZAMAJIEM DARBIEM var teikt: skaisti!

“Darbi, kas padarīti, ir patīkami,” tā teicis Senās Romas filozofs Cicerons. Tādās pašās domās noteikti ir Aizkraukles senioru biedrības “Askrāde” dalībnieces, ar šādu nosaukumu sarīkojot rokdarbu izstādi Aizkraukles novada bibliotēkas lasītavā.

IVETAS SKABAS
TEKSTS UN FOTO

Par visiem izstādē redzamajiem darbiem var teikt: skaisti! Pirmo reizi izstādē piedalās Rudite Tiltiņa, Baiba Markus un Daina Zariņa.

Skaisti adījumi izdevušies Vitai Paulai, Janai Kvēpai, Aina Baumgartenai, tāpat iepriecina Veltas Galviņas apgleznotās zīda šalles, Mārites Šteinartes, Ainas Kašs, Anitas Mellaces, Ritas Reisas, Ilgas Romanenkovas un Marijas Cines darinājumi. Mazliet galvu palauzīt lika Fainas Priednieces un Veras Odnoļtkovas darbi. Izrā-

dās, dāmas tos veidojušas dekupāžas tehnikā. Lasītavas apmeklētāji jau bija pazīstami ar Vijas Lietaunieces darbiem. Tie apskatāmi arī šajā izstādē.

Līdzās senioru košajiem darbiem izlikts arī atgādinājums par skarbo ikdienu, kas paralēli iet mums līdzās — aizsargtikla fragments. Aizkraukles senioru biedrības dalībnieces aktīvi iesaistās aizsargtiklu pišanā Ukrainas aizstāvjiem. Tās ir Daina Zariņa, Sandra Krūmiņa, Anita Mellace, Marija Cine, Valentīna Maskaļonoka, Dzidra Kārklīņa, Jana Kvēpa, Zenta Eriņa, Ārija Truksāne, Vera Odnoļtkova, Rīta Reisa, Dzidra Rītele, Ruta Plūme un Ērika Dāldere. Šai svarīgajai nodarbei kundzes veltījušas gandrīz 400 stundu.

Čaklās biedrības dāmas aicina arī izstādes apmeklētājus pārskatīt savus skapjus un, ja tajos ir aizsargtiklu pišanai piemēroti materiāli, nogādāt tos Aizkraukles kultūras centrā. ♦

Avots: Staburags

Datums: 07-05-2024